

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۴۱۲

فی

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۳۱۲، «فیء» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «فیء» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «فیء» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۳۱۲
ریشه	فیء
تعداد تکرار	۸
تعداد مشتقات	۶
تعداد ریشه مرتبط	۸۲

فهرست مشتقات

۱. أَفَاء (۳) ۲. تَفِيء (۱) ۳. فَاءَتْ (۱) ۴. فَاءُوا (۱) ۵. فَيَّأَتْ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتى (۲)	۱۷. بين (۵)	۳۴. رسل (۵)	۵۰. عدل (۲)	۶۷. كون (۳)
۲. اجر (۱)	۱۸. جىء (۱)	۳۵. ركب (۱)	۵۱. عقب (۱)	۶۸. مرء (۱)
۳. احد (۲)	۱۹. حيب (۲)	۳۶. رود (۱)	۵۲. علم (۱)	۶۹. ملك (۲)
۴. اخذ (۱)	۲۰. حتى (۲)	۳۷. رىء (۱)	۵۳. عمم (۲)	۷۰. نبو (۳)
۵. اخر (۲)	۲۱. حرج (۱)	۳۸. زوج (۲)	۵۴. عود (۲)	۷۱. نسو (۱)
۶. اللاتى (۲)	۲۲. حلل (۱)	۳۹. سبل (۱)	۵۵. غفر (۲)	۷۲. نفس (۱)
۷. الله (۱۷)	۲۳. خلص (۱)	۴۰. سجد (۱)	۵۶. غنى (۲)	۷۳. نكح (۱)
۸. اله (۱۷)	۲۴. خلق (۱)	۴۱. سكن (۱)	۵۷. فتح (۲)	۷۴. نهى (۳)
۹. الو (۱)	۲۵. خول (۲)	۴۲. سلط (۱)	۵۸. فرض (۱)	۷۵. هجر (۱)
۱۰. امر (۲)	۲۶. خير (۱)	۴۳. شدد (۱)	۵۹. فىء (۲)	۷۶. وجف (۱)
۱۱. امن (۵)	۲۷. خيل (۱)	۴۴. شمل (۱)	۶۰. قتل (۴)	۷۷. وحد (۲)
۱۲. انن (۵)	۲۸. دخر (۱)	۴۵. شهر (۱)	۶۱. قدر (۱)	۷۸. وقى (۱)
۱۳. اهل (۱)	۲۹. دول (۱)	۴۶. شىء (۴)	۶۲. قرب (۱)	۷۹. وله (۱۷)
۱۴. ابي (۱)	۳۰. دون (۱)	۴۷. صلح (۴)	۶۳. قرى (۱)	۸۰. وهب (۱)
۱۵. بغى (۴)	۳۱. ربص (۱)	۴۸. طوف (۲)	۶۴. قسط (۴)	۸۱. يتم (۱)
۱۶. بنو (۵)	۳۲. ربع (۱)	۴۹. ظلل (۱)	۶۵. كثر (۱)	۸۲. يمن (۳)
	۳۳. رحم (۲)		۶۶. كلل (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۲۶} لِلَّذِينَ يُؤَلُّونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
۲. {الأنفال - ۱۹} إِنْ تَسْتَفِيحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْقِتْحُ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَإِنْ تَعُدُّوا نَعْدَ وَلَنْ تُغْنِي عَنْكُمْ فِتْنَتُكُمْ شَيْئاً وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ
۳. {النحل - ۴۸} أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ ۖ يَتَفَكَّهُمْ ظُلُماً عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّداً لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ
۴. {الأحزاب - ۵۰} يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ اللَّاتِيَّاتِ الَّذِيَّاتِ أُجْرَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ خَالَكِ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ اللَّاتِيَّاتِ هَاجِرَاتٍ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً
۵. {الحجرات - ۹} وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَت إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنَّ فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
۶. {الحجرات - ۹} وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَت إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنَّ فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
۷. {الحشر - ۶} وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
۸. {الحشر - ۷} مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ